

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Invasive egern Bestemmelses- nøgle

Udgivet af Miljøstyrelsen

April 2023

Netudgave

Copyright © Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen

Koncept & Grafisk design:

Danielle Brandt Design

Nøgle til bestemmelse af ikkehjemmehørende egernarter i den danske natur

På verdensplan findes der over 292 arter af egern. Denne guide har udvalgt 13 arter; vores danske røde egern (*Sciurus vulgaris*) og 12 ikkehjemmehørende arter, der alle er omfattet af EU-listen over invasive arter.

Denne nøgle gør det muligt at skelne mellem vores hjemmehørende røde egern og de 12 arter af ikkehjemmehørende egern. Nøglen kan bruges i forbindelse med observationer af levende dyr og indeholder derfor kun kendetegn ved dyrene, der kan observeres uden særlige hjælpemidler. Nøglen bruges ved at man besvarer et spørgsmål om dyrets udseende. Svaret leder videre til det næste spørgsmål. Til sidst finder man frem til den pågældende art.

Hvis man observerer et ikkehjemmehørende egern, kan man indberette det til Miljøstyrelsen via indberetningsportalen www.arter.dk/invasiv – meget gerne suppleret med et foto.

Selvom de nævnte ikkehjemmehørende egernarter i denne guide kan holdes i fangenskab, er der desværre ingen information om hvor mange der reelt er i Danmark.

Alle ikkehjemmehørende egernarter kan være bærere af smitsomme sygdomme og parasitter som kan være dødelige for vores hjemmehørende røde egern. Disse sygdomme og parasitter bliver også sat ud i den danske natur sammen med de ikkehjemmehørende egern, hvilket kan have uforudsete negative konsekvenser for den danske flora og fauna.

Sorte og meget mørke egern

Flere egernarter findes i en sort variant, der gør dem sværere at artsbestemme. Vores danske røde egern findes også i en sort variant, men den har oftest en hvid bug og totter på ørerne (undtaget om sommeren). På billedet nedenfor kan ses farvegradueringen hos vores hjemmehørende røde egern.

Generelt om egern

Egernfamilien (*Sciuridae*) tilhører ordenen af "gnavere" og inkluderer ca. 292 forskellige arter. Disse inkluderer træegern, jordegern og flyveegern. Træegern har lange buskede haler, skarpe klør og lange ører. Nogle har, ligesom vores hjemmehørende røde egern, hårtotter på ørerne. Træegern lever i træerne, og har en god hukommelse, der gør arten i stand til at huske komplekse habitater, hvilket hjælper dem til at huske placeringen af forrådskamre forskellige steder i skoven.

Navnet "flyveegern" er lidt misvisende da de svæver og ikke flyver. Disse nataktive dyr har en membran mellem ledet ved forpoterne og ned til bagpoterne, som gør dem i stand til at svæve fra træ til træ. Den længste svævetur man har observeret hos et flyveegern var på 400 m.

Jordegern er generelt mere robuste end træegern og flyveegern, og har typisk korte stærke forben som bruges til at grave huler og tunnelsystemer. Flere jordegern-arter lever i indviklede gange under jorden. De lever i store grupper, som har en samfundsstruktur, hvor alle egern har opgaver og socialiserer med hinanden.

Egerns biologi

Egern findes naturligt i det meste af verden, undtaget Sydpolen, Australien, Nordafrika, Grønland og det sydlige Sydamerika. De fleste egernarter lever af planteføde; såsom frø, nødder, frugter og svampe, men spiser også insekter, æg og mindre dyr. De har typisk 8-10 kindtænder i hver side af munden og fire fortænder som vokser hele livet. Egern er karakteriseret ved deres lange krop, bløde fine pels, trekantede hoved og store øjne.

Egern kan variere meget i størrelse fra art til art. Størrelsen kan være lige fra det afrikanske pygmæegerns 15 gram og 7-10 cm, til alpemurmeldyrets 3 kg og 55-70 cm. Egern får unger på forskellige tidspunkter af året. Nogle arter er i stand til at parre sig tre gange om året, mens andre, især de arter som går i vinterhi, kun parrer sig én gang om året. Egern lever typisk mellem 8 og 14 år i naturen, men kan blive op til 16 år i fangenskab. Egern kommunikerer både med lyd, såsom pibelyde for at advare hinanden om mulige rovdyr, og med kropssprog, f.eks. ved halens position, kroppens positur og ved at stampe i jorden.

Relative størrelser af de 13 arter

Tabel over størrelsen af de 13 aktuelle arter af egern.

ART	TOTAL LÆNGDE AF EGERN
 Rødt egern	35-45 cm
 Himalaya stribet egern	ca. 21 cm
 Swinhoeis stribede egern	ca. 23 cm
 Gråbuget egern	43-46 cm
 Rødbuget egern	37-45 cm
 Finlaysons egern	36-43 cm
 Prevost egern	46-47 cm
 Gråt egern	35-56 cm
 Costa Rica egern	34-57 cm
 Ræveegern	46-70 cm
 Sibirisk jordegern	25-26 cm
 Canadisk jordegern	23-25 cm
 Amerikansk rødegern	30-31 cm

LÆNGDEN AF KUN HALEN

VÆGT

15-20 cm	235-480 gram
ca. 10 cm	ca. 50 gram
10 cm	ca. 90 gram
22-24 cm	266-313 gram
17-22 cm	286-375 gram
17-22 cm	ca. 278 gram
ca. 23 cm	353-403 gram
15-25 cm	300-710 gram
14-28 cm	212-520 gram
20-33 cm	500-1.400 gram
10-11 cm	93-100 gram
9-10 cm	94-101 gram
ca. 12 cm	194-213 gram

Guide til Egernnøgle

START VED **START**

Her finder du en egernnøgle der kan hjælpe dig med at identificere et egern du har set i naturen.

Man starter i midten øverst, ved pilen start

Herefter svarer man enten **JA** eller **Nej** til spørgsmålet i cirklen, hvilket leder dig videre til næste spørgsmål, indtil guiden, med stor sandsynlighed, viser dig hvilket egern du har med at gøre.

Under hver egern står et sidetal fra guiden, så du nemt kan slå arten op og lære mere om det pågældende egern.

Hvis du ser en invasiv art, kan du indberette det på www.arter.dk/invasiv

GOD FORNØJELSE

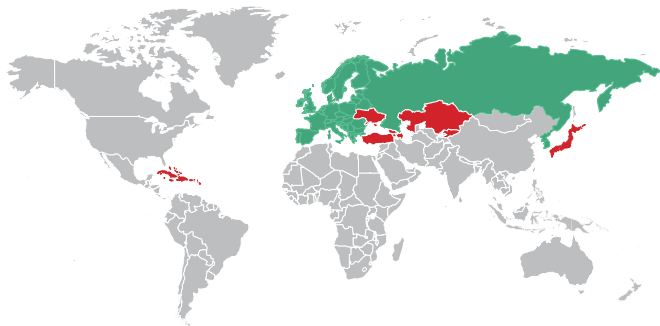
Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Rødt egern

Sciurus vulgaris

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Rødt egern er naturligt hjemmehørende i Europa, Korea og Rusland.

Introduceret af mennesket til: Ukraine, Tyrkiet, Georgien, Armenien, Azerbajan, Kazakstan, Kyrgisien, Japan og Caribien.

Spredningsvej: Hjemmehørende i Danmark.

Størrelse:
35-45 cm

Vægt:
235-480 g

Rødt egern

Sciurus vulgaris

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Egernets pelsfarve varierer meget. Ryggen og siden kan variere fra rød over brun til sort, men bugen er dog altid hvid. Om vinteren er pelsen længere. De karakteristiske hårtotter på ørerne, og halehårene fældes først på sommeren og vokser ud igen i løbet af efteråret.

LEVESTED: Egernet er knyttet til skov, især nåle- og blandingskov og ren løvskov. Den kan findes i parker og haver, og opholder sig sjældent længe i åbent land såsom marker.

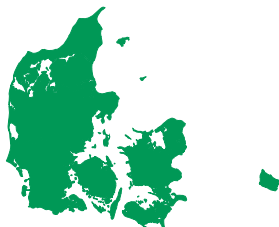
FØDE: Egernet lever af plantefrø, specielt fra kogler, frugt, knopper, blomster og andre plantedele; svampe, insekter, fugleæg og -unger, ådsler og knogler.

Forvekslingsmuligheder

Den kan forveksles med flere af de potentielt invasive egnarter. Især når den mangler sine karakteristiske øretotter. Sværest vil det være at skelne den fra den helt røde variant af finlaysons egn, men sidstnævnte mangler den hvide bug. Ligeledes vil det være muligt at skelne vores hjemmehørende røde egn fra andre egns sorte/mørke varianter, på den hvide bug og de veludviklede øretotter.

Potentielle skadevirkninger i dansk natur

Ingen.

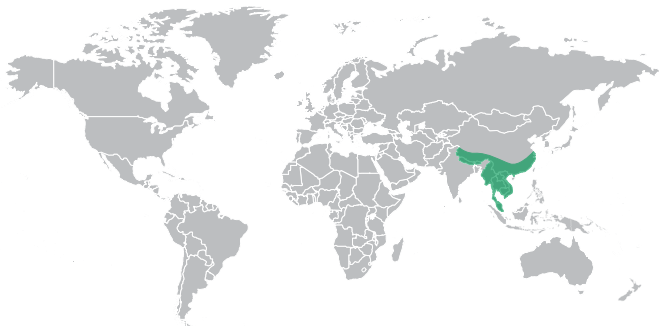
Interessant fakta:

Det røde egn har tidligere været opfattet som et skadedyr, der spiste småfugles æg og unger. Der blev således i 1930'erne udbetalt skydepræmier for nedlagte egner. Siden 1994 har den været fredet og er Danmarks eneste hjemmehørende egnart.

Himalaya stribet egern

Tamias macclellandii

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Himalaya stribet egern er naturligt hjemmehørende i Nepal, Bhutan, Myanmar, sydlige Kina, Laos, Cambodia, Vietnam, Thailand, Malajiske halvø.

Introduceret af mennesket til: Ukendt.

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne spredes til Danmark. Den mest sandsynlige spredningsvej er ved at undslippe fangenskab. Arten holdes dog så vidt vides ikke i fangenskab i Danmark.

Størrelse:
21 cm

Vægt:
Ca. 50 g

Himalaya stribet egern

Tamiops macclellandii

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Egernet har en central sort/mørk linje langs midten af ryggen, samt to lysere striber adskilt af to sorte/mørke striber på hver side. Den nederste af de to lyse striber på hver side fortsætter ud på kinden til under øjet. Dens bug er okkerfarvet og den har hvide totter på ørerne. Halen er lige så lang som kroppen og er spættet i farverne grå, brun og sort.

LEVESTED: Arten er trælevende og dagaktiv. Den er specielt glad for frugttræer og kokospalmer. Den lever i træer og buske i tropisk og subtropisk skov (både fugtig og tør skov), i bjerge og lavlandet, samt haver og parker. Den lever helst skjult i den øverste del af trækronerne og bor i huller i stammen.

Arten tåler nogen kulde, men ikke hård frost og vil derfor ikke kunne overleve en kold dansk vinter.

FØDE: Den lever af frugt, plantedele og insekter.

.....

Forvekslingsmuligheder

Arten kan forveksles med swinhoeis sribede egern, der dog er noget større, har kraftigere pels og hvor den nederste lyse stribе på siden ikke fortsætter i den lyse stribе på kinden og under øjet.

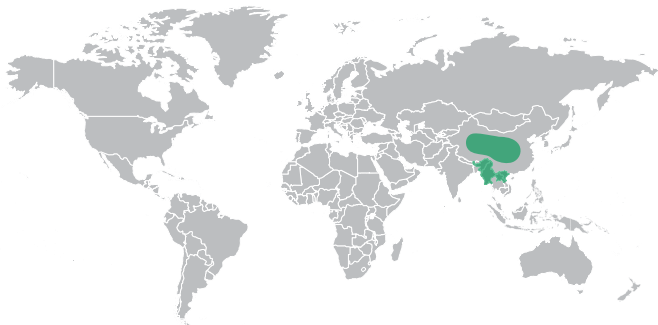
Interessant fakta:

Når den bliver bange trykker den sig helt fladt ind til den underliggende træstamme eller gren, og sidder ubevægelig, indtil faren er overstået.

Swinhoeis stribede egern

Tamias swinhoei

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende i det centrale Kina, det nordlige Vietnam, det nordlige og nordøstlige Myanmar, det nordlige Laos og det nordøstlige Indien.

Introduceret af mennesket til: Ukendt.

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne spredes til Danmark. Den mest sandsynlige spredningsvej er ved at undslippe fangenskab. Arten holdes i fangenskab i Danmark i ukendt omfang.

Størrelse:
33 cm

Vægt:
ca. 90 g

Swinhoeis sribede egern

Tamiops swinhoei

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Swinhoeis sribede egern har en central sort/mørk linje ned langs midten af ryggen. To lysere striber adskilt af to sorte/mørke striber på hver side. Den nederste af de to lyse striber på siden stopper på skulderen. Der er også en lys stribe på kinden under øjet. Halen er smal og spættet i farverne grå, brun og sort. Bugen er okkerfarvet og den har små tydelige hvide totter på ørerne.

LEVESTED: Arten er dagaktiv og kan primært findes i træer og buske i tropisk og subtropisk skov. Den foretrækker frugttræer og kokospalmer, men kan også leve i bjerge op til 1.000-4.000 meters højde.

FØDE: Den lever af frugt, friske skud og andre plantedele, samt insekter.

.....

Forvekslingsmuligheder

Arten kan forveksles med himalaya sribet egern, der dog er noget mindre, har en mindre kraftig pels og hvor den nederste lyse stribe på siden fortsætter direkte over i den lyse stribe på kinden, under øjet.

Interessant fakta:

Undersøgelser fra Kina viser at swinhoeois sribede egern kan stjæle nektar fra ingefær-blomster. Planten står desværre oftest ødelagt tilbage efter et besøg af det lille egern.

Gråbuget egern

Callosciurus caniceps

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende i Thailand, Malajiske halvø & Myanmar.

Introduceret af mennesket til: Ukendt.

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne spredes til Danmark. Den mest sandsynlige spredningsvej er ved at undslippe fangenskab.

Størrelse:
43-45 cm

Vægt:
266-313 g

Gråbuget egern

Callosciurus caniceps

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Det gråbugede egern har en olivenbrun pels og grålig bug. Den sortspidsede hale er lidt længere end kroppen og tyk, dog ikke så fyldig som hos det røde egern.

Gråbuget egern kan variere meget i farven. Nogle kan være klart orange eller lyst gulbrune ned langs ryggen. De kan mangle den sorte halespids. En underart (*C. c. domelicus*) har en mørkere ryg, mørkegrå bug og er mørkerød på siderne. En anden underart (*C. c. fallax*) har en lys hale og mørk ryg og bug.

LEVESTED: Gråbuget egern er mest aktiv ved skumringstid. Den ses oftest i de nederste 10 meter af træerne og på jorden, når den samler føde. Føden bliver dog hurtigt taget med op i et træ, før

den bliver spist. Arten findes ofte nær ved mennesker i plantager, f.eks. i kokospalmer, haver, parker, samt i områder med bambus, stedsegrønne træer. Den er fundet i op til 2.500 meters højde, men er hyppigere ved lavere højder. Den kan overleve og overvintre i det danske klima.

FØDE: Arten lever af frugt, bark, saft fra træer, blomster og insekter.

.....

Forvekslingsmuligheder

Den kan umiddelbart ligne rødbuget egern, men den grå bugfarve adskiller dem tydeligt.

Potentielle skadevirkninger i dansk natur

Gråbuget egern findes ikke som introduceret art nogen steder, men artens levevis er meget lig rødbuget egern. Da den er meget tilpasningsdygtig i forhold til fødeemner, må det forventes at den vil udnytte de samme fødekilder, som det røde egern.

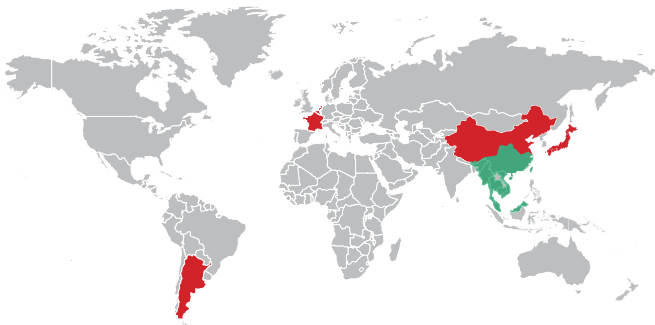
Interessant fakta:

Gråbuget egern har en række forskellige kald som advarer mod bestemte rovdyr. Det er en god hjælp for de andre egern, så ved de om faren kommer fra jorden eller luften.

Rødbuget egern

Callosciurus erythraeus

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende i det centrale og sydlige Kina, Taiwan, nordøst Indien, Thailand, Cambodia, Vietnam, Malaysia, Myanmar og Bhutan.

Introduceret af mennesket til: Argentina, Japan, Kina, Holland, Belgien, Frankrig.

Spredningsvej: Rødbuget egern har potentiale til at sprede sig ret hurtigt gennem skov og bruger el-ledninger til at krydse åbent land. Arten findes i Holland og Belgien og kan potentielt sprede sig til Danmark. Den største risiko er dog ved at undslippe fangenskab.

Størrelse:
38-40 cm

Vægt:
286-375 g

Rødbuget egern

Callosciurus erythraeus

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Artens ryg og sider er olivenbrune og hvert enkelt hår er tværstribet med lyse og mørke bånd. Dette giver pelsen et spættet udtryk. Bugen er rødlig, fra mørk kastanjebrun til lys rødbrun. Halen er olivenbrun med flerfarvede hår eventuelt med tydeligt ring-mønster. Håret kan være rødlig i den inderste tredjedel og mørkere på den yderste halvdel, eller den kan være ensfarvet. Poterne kan variere fra lyse til meget mørke.

LEVESTED: Egernet er dagaktiv og findes i subtropisk-, stedsegrøn- og løv-skov. I Kina findes den i op til 3.000 meters højde i subalpin nåleskov eller blandingsskov med nåle- og løvtræer. Rødbuget egern bor i hule træer og i skov og krat.

FØDE: Egernet lever af planteføde, såsom blomster, frø fra kogler, frugter, bark, samt insekter og fugleæg og -unger.

.....

Forvekslingsmuligheder

Rødbuget egern kan umiddelbart ligne gråbuget egern, men bugfarven adskiller dem tydeligt.

Potentielle skadevirkninger i dansk natur

Arten kan godt overleve og overvintre i det danske klima, og da den er meget tilpasningsdygtig i forhold til fødeemner, må det forventes at den vil udnytte de samme fødekilder som det hjemmehørende røde egern.

I Argentina, hvor den er introduceret, trives den i frugtplantager. Den flår bark af træerne for at spise vækstlaget herunder og kan derfor skade træer. I Japan har dens skader været omfattende i nåletræsplantager og dele af landbruget.

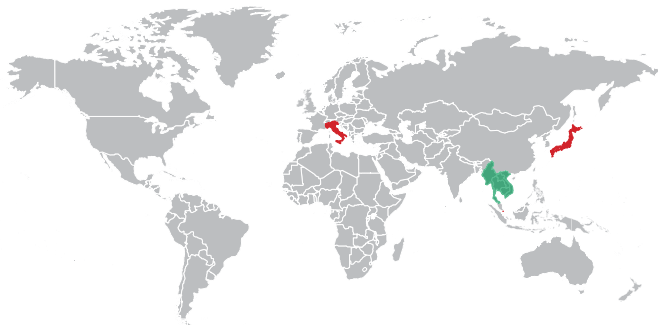
Interessant fakta:

Rødbuget egern har et karakteristisk kald, som en hunds gøen.

Finlaysons egern

Callosciurus finlaysonii

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Den er hjemmehørende i Thailand, sydvest Vietnam, det sydlige og vestlige Laos, det sydvestlige Cambodia, og det sydlige og centrale Myanmar.

Introduceret af mennesket til: Singapore, Japan, det nord- og sydlige Italien.

Spredningsvej: Arten forventes ikke ved egen hjælp at kunne sprede sig til Danmark fra de nærmeste forekomster af arten i Norditalien. Den mest sandsynlige spredningsvej er ved at undslippe fangenskab. Arten kan ikke overleve en kold vinter med hårde frostgrader. Derfor kan den ikke overleve i Danmark, og arten holdes heller ikke i fangenskab i Danmark.

Størrelse:
37-41 cm

Vægt:
ca 278 g

Finlaysons egern

Callosciurus finlaysonii

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Finlaysons egerns pelsfarve kan variere meget. Fra ensfarvet rød, hvid, sort og grå, til forskellige kombinationer som f.eks. mørk ryg med hvidt hoved og bug (underart bocourti, er hyppig i Italien). Der er fundet 16 underarter, der alle varierer i farver og farvekombinationer.

LEVESTED: Arten er dagaktiv og opholder sig meget lidt på jorden, men trives i mange typer habitater, deriblandt åben skov, kokosplantager og tæt skov. Den findes også i skov, der er meget fragmenteret.

FØDE: Egernet spiser mest plantemateriale, såsom: frugt, knopper, frø, blomster, saft og bark fra træer. Den kan også i mindre grad spise insekter, og specielt myrer.

Forvekslingsmuligheder

I både sin helt sorte form og sortrøde form, kan den umiddelbart forveksles med sorte varianter af både vores hjemmehørende røde egern og andre arter. Det røde egern kan dog skelnes fra finlaysons egern på sin hvide bug, samt i dele af året, sine veludviklede totter på ørerne.

Potentielle skadevirkninger i dansk natur

Arten vil kunne forårsage store skader i bl.a. nåletræsplantager. I Italien har arten forårsaget store skader på nåletræer fordi den ødelægger barken og dermed skader eller dræber træerne. Hvis arten introduceres til dansk natur må det forventes, at dette egern på samme måde, som det sker i Italien, vil kunne anrette skader på nåle- og løvtræer.

Interessant fakta:

Artens udseende er så variabel, at zoologer mistænker, at der kan være tale om flere arter.

Prevost egern

Callosciurus prevostii

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende på den Malaysiske halvø, Borneo og Sumatra.

Introduceret af mennesket til: Nordlige Sulawesi.

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne spredes til Danmark. Den mest sandsynlige spredningsvej er ved at undslippe fangenskab.

Størrelse:
46-47 cm

Vægt:
353-403 g

Prevost egern

Callosciurus prevostii

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Prevost egern er en utrolig variabel art. Som regel er den trefarvet, med rød bug, der er adskilt fra en sort eller mørk ryg af en hvid stribe. Den kan dog være tofarvet, hvor den så mangler den hvide stribe. Halen er længere end kroppen og kan være ensfarvet sort eller gråspættet. Halespidsen er dog typisk rød. I sin trefarvede form, der er hyppigst i fangskab, er den umiskendelig og meget eksotisk.

LEVESTED: Arten er trælevende og dagaktiv. Den kommer kun sjældent ned på jorden, og trives i sekundær skov og frugtplanter, men findes også i tæt regnskov. Det er en tropisk art, der ikke vil kunne leve i Danmark.

FØDE: Egernet lever af frø, frugt, bark, træsaft, blade og spirer, samt insekter.

.....

Forvekslingsmuligheder

Med sin klart røde bug, hvide stribe ned langs kroppen og kulsorte overside, er den ikke til at forveksle med de øvrige egernarter nævnt i denne guide.

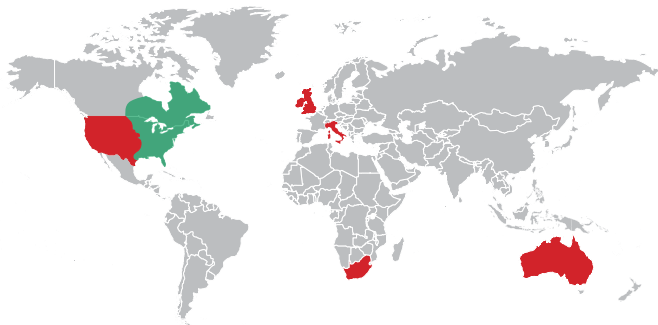
Interessant fakta:

På grund af egernets eksotiske udseende, kan den ofte blive fundet til salg hos kæledyrsforhandlere i Asien.

Gråt egeren

Sciurus carolinensis

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende i det øst- og sydlige USA, samt det sydøstlige Canada.

Introduceret af mennesket til: Storbritannien, Irland, Italien, Sydafrika, Australien (hvor den blev udryddet i 1973) og i det vestlige USA.

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne sprede sig til Danmark fra de nærmeste populationer i Storbritannien og Italien. Dette skyldes at Storbritannien er på en ø og den italienske population er syd for Alperne. Undslupne egeren fra fangenskab, er den mest sandsynlige måde at de vil sprede sig på. Der holdes i dag kun enkelte individer af denne art i Danmark.

Størrelse:
35-56 cm

Vægt:
300-710 g

Gråt egern

Sciurus carolinensis

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Det grå egern er spættet med en lysegrå til skifergrå pels, som kan have et svagt skær af kanel. Dette ses specielt i ansigtet, langs siden, på skuldrene og lår. De har normalt en tydelig øjenring, der er hvid eller flødefarvet. Bugen er hvid, lysebrun eller kanelfarvet. Halen har samme farve som ryggen og kan have svage, sorte længdestriber, samt være spættet med brunt eller hvidt. Halehårene har hvide spidser.

LEVESTED: Om sommeren er egernet mest aktiv om morgenen og eftermiddagen. Den bor typisk i hulrum i træerne. Hvad er en løvrede? I rigtig dårligt vejr kan den holde sig i reden i op til flere dage og i meget kolde perioder sover den vintersøvn. Den findes både i større områder med løvfældende- og blandingskov, såvel

som i byområder og forstæder. Arten findes sjældent langt fra åbent vand, såsom søer eller vandløb. Den kan godt overleve og overvintre i det danske klima.

FØDE: Den finder ofte føde på jorden og spiser mest planteføde, men er altædende og udnytter alle fødemuligheder. Vigtigst er nødder og frø fra løv- og nåletræer, men også frugt, knopper, blomster, urter, bark og træsafter. I perioder er svampe, en vigtig fødekilde. Den kan også spise insekter, larver, fugleæg og -unger og ådsler. Kannibalisme er observeret.

.....

Forvekslingsmuligheder

Arten kan forveksles med det røde egern, ræveegern og amerikansk rødegern. Det Grå egern er dog ofte større end det røde egern.

Potentielle skadevirkninger i dansk natur

Egernet ødelægger træer ved at trække barken af og kan dermed volde stor skade. Det grå egern kan ligeledes være bærer af en egernkoppevirus, som vores hjemmehørende røde egern er modtagelig overfor. Virussen er fundet hos arter i England og kan potentielt overføres til mennesker, men vurderes ikke at være dødelig.

Interessant fakta:

Grå egern er den primære egernart i New York's 351 ha store grønne område midt på Manhattan, Central Park. På grund af deres tilstedeværelse i Central Park optræder grå egern ofte i Hollywood film, og er måske verdens mest kendte egernart.

Costa Rica egern

Sciurus granatensis hoffmanni

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende i Costa Rica, Columbia, Ecuador og Venezuela.

Introduceret af mennesket til: Ukendt.

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne spredes til Danmark. Den mest sandsynlige spredningsvej er ved at undslippe fangenskab.

Størrelse:
34-57 cm

Vægt:
212-520 g

Costa Rica egern

Sciurus granatensis hoffmanni

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Egernets ryg og sider er mørkebrune, og bugen er orange-brunlig. Den kan dog optræde i en helt sort variant. Halen er næsten lige så lang som kroppen og er mørkebrun i grundfarve med lyse, orange nister.

LEVESTED: Arten er mest aktiv om morgen. Den lever i mange forskellige typer skov, både i lavlandet, i bjergene og områder tæt på parker og lejrpladser. Costa Rica egern er en tropisk art og vil derfor sandsynligvis ikke kunne overleve i Danmarks kolde klima.

FØDE: Egernet spiser plantemateriale, såsom frø, frugt, blade, blomster, svampe og træsafter.

Forvekslingsmuligheder

Egernet kan have en rødlig bug som det rødbuget eger. Bugen på sidstnævnte er dog meget mørkerød og med svage, mørkere ringmønstre på halen.

Interessant fakta:

Arten bruger mest tid i træerne, og søger normalt kun ned på jorden, når den søger føde.

Ræveegern

Sciurus niger

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende i det østlige USA og det sydlige Canada.

Introduceret af mennesket til: Den er blevet introduceret til det vestlige USA.

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne spredes til Danmark. Den mest sandsynlige spredningsvej er ved at undslippe fangenskab. Arten holdes i fangenskab i Danmark i ukendt omfang.

Størrelse:
46-70 cm

Vægt:
500-1.400 g

Ræveegern

Sciurus niger

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Ræveegern har en brungrå pelsfarve på ryggen og en gulbrun bug. Halen er stor og busket, og kan minde om halen på en ræv. Der findes mange underarter af ræveegern og pelsfarven kan variere. Der findes også helt sorte varianter af denne art.

LEVESTED: Arten foretrækker åbent land med spredte træer og ingen underskov. Den trives fint i levende hegn, i bevoksning langs vandløb og i nærheden af mennesker. Den bor i hule træer. Arten kan overleve i det danske klima.

FØDE: Egernet er altædende, men æder mest plantemateriale, såsom frø fra træer, nødder, frugt, blomster, urter, bark, træsaft og svampe. Derudover kan den spise insekter og andre smådyr, larver,

fugleæg og -unger, fisk og endda andre egern (inklusive andre ræveegern).

.....

Forvekslingsmuligheder

Helt sorte varianter af arten kan forveksles med helt sorte varianter af vores hjemmehørende røde egern, det grå egern, og finlaysons egern. Ræveegern er meget større end det røde egern.

Potentielle skadevirkninger i dansk natur

Den kan beskadige kornafgrøder og gøre skade i frugtplantager.

Da det er et ret stort og kraftigt egern er det en alvorlig konkurrent til det røde egern.

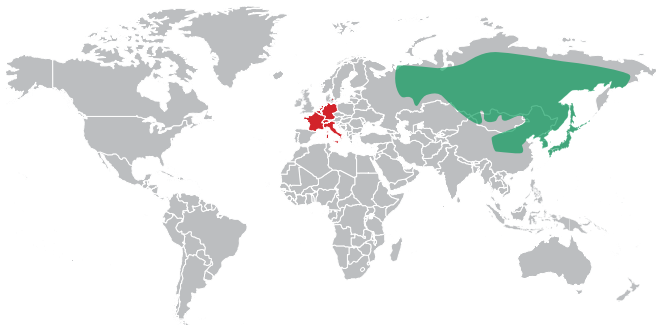
Interessant fakta:

Ræveegern har noget så usædvanligt som fisk på menuen. Den fanger dem dog ikke selv, men gnaver af døde fisk, hvis den tilfældigt finder dem ved sø- eller vandløbsbredder.

Sibirisk jordegern

Tamias sibiricus

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Den er hjemmehørende i det nordlige Asien fra det centrale Rusland til Kina, Korea og det nordlige Japan.

Introduceret af mennesket til: Tyskland, Østrig, Schweiz, Holland, Belgien, Frankrig og Italien. En lille bestand af arten har levet i Danmark ved Furesøen nord for København i perioden fra starten af 1990'erne til 2001. Denne danske bestand stammede fra undslupne individer er alle blevet indfanget igen.

Spredningsvej: Arten spreder sig meget langsomt og findes kun meget lokalt i Europa. Den nærmeste koloni findes i Holland. Det er mest sandsynlig at nye bestande i Danmark vil stamme fra undslupne dyr fra fangenskab.

Størrelse:
25-26 cm

Vægt:
93-100 g

Sibirisk jordegern

Tamias sibiricus

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Den har fem mørke længdegående striber ned af kroppen: en central og to på hver side. Den har en tydelig hvid stribe mellem de to nederste, mørke striber. Pelsen på resten af hoved, sider og mellem den centrale og de øverste sidestriber, er gulbrune. Dens bug er hvid til lys-grålig. Halen er kortere end kroppen og har en sort stribe. Der er beskrevet 9 underarter af dette egern med små forskelle. Der findes helt hvide og helt sorte individer i fangenskab.

LEVESTED: Egernet er mest aktiv om morgenen. Den trives både i nåleskov, i blandet løvskov med tæt underskov og gerne bærbuske, samt åbent græsland. Den kan være talrig på ryddet områder i forbindelse med f.eks. skovrydninger. Selv om det er et jordegern,

der lever i huller den selv graver i jorden, klatrer den også i træer og på klipper. Sommerreder finder man i væltede, rådne træstammer eller overfladiske huller. Den går i hi om vinteren og kan overleve i det danske klima.

FØDE: Egernet lever mest af frø fra nåltræer, samt urter, insekter, snegle, fugleæg og -unger.

Forvekslingsmuligheder

Arten kan forveksles med canadisk jordegern, men farvningen af rygstriberne gør det nemt at adskille de to arter: Sibirisk jordegern har en smal gulbrun stribe på hver side af den centrale, mørke stribe. Canadisk jordegern har en bred grå eller rødbrun stribe på hver side af den centrale, mørke stribe.

Potentielle skadevirkninger i dansk natur

Arten kan spise fugleunger af jordrugende fugle.

Interessant fakta:

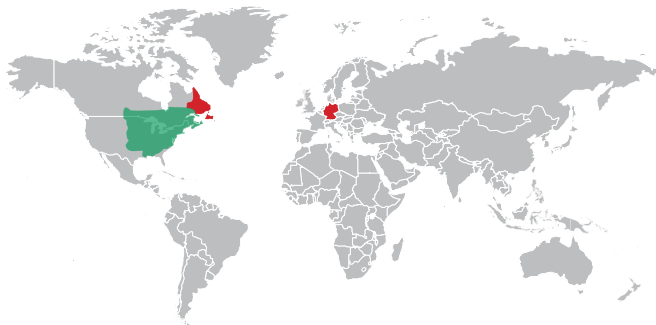
Sibirisk jordegern kendes fra Disneys Chip & Chap.

Små, livlige dyr, som tit kommunikerer med fløjtelyder.

Canadisk jordegern

Tamias striatus

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Den er hjemmehørende i det Østlige USA og det sydøstlige Canada

Introduceret af mennesket til: Newfoundland (vestlige Canada), Tyskland

Spredningsvej: Denne art spreder sig meget langsomt og findes kun lokalt i Europa. Den nærmeste koloni findes i Tyskland. Det er mest sandsynligt at nye bestande i Danmark vil stamme fra dyr undsluppet fra fangenskab. Arten holdes i fangenskab i Danmark i dag. Holdet af denne art i Danmark er meget begrænset (få individer).

Størrelse:
23-25 cm

Vægt:
94-101 g

Canadisk jordegern

Tamias striatus

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Egernets pels har fem mørkebrune længdestriber. Mellem den centrale ryglinje og den næste mørke stribe, løber et bredt gråt eller rødbrunt bånd. Mellem de to næste, mørke linjer løber en smal hvid stribe. Dens bug er hvid og halen er busket med en mørk overside og en lys underside.

LEVESTED: Den er dagaktiv. Den foretrækker løvfældende skov med godt dække af underskov, træstammer bevoksede klippesider og raviner. Findes også i åbent land med spredte buske og levende hegn. Den klatrer ofte i træer og buske. Deres jordhuler munder ofte ud nær en sten, træstub eller ved kanten af en bygning. Den sover vintersøvn og vågner kun for at spise af sit forråd. Den kan derfor godt overleve i det danske klima.

FØDE: Egernet lever af frø fra træer; agern, frø fra ahorn og nåletræer, samt frugt, nødder og svampe. Derudover spiser den insekter, padder, slanger og små pattedyr. Den kan også spise unger af jordrugende fugle.

Forvekslingsmuligheder

Canadisk jordegern kan forveksles med Sibirisk jordegern, men farvningen af rygstriberne gør det nemt at adskille de to arter: Sibirisk jordegern har en smal gulbrun stribe på hver side af den centrale, mørke stribe, det canadisk jordegern har en bred grå eller rødbrun stribe på hver side af den centrale, mørke stribe.

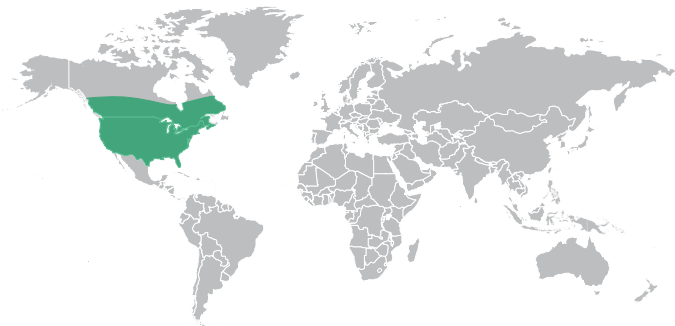
Interessant fakta:

Egernet bruger sine kindposer til at samle føde og kan have op til 122 ahorn-frø i kindposerne.

Amerikansk rødegern

Tamiasciurus hudsonicus

UDBREDELSE OG SPREDNINGSVEJ

Naturlig udbredelse: Arten er hjemmehørende i USA og det sydlige Canada. Man kan især finde den langs Rocky Mountains.

Introduceret af mennesket til: Ukendt

Spredningsvej: Arten vil ikke ved egen hjælp kunne spredes til Danmark. Den mest sandsynlige spredningsvej er dyr undsluppet fra fangenskab.

Størrelse:
30-31 cm

Vægt:
194-213 g

Amerikansk rødegern

Tamiasciurus hudsonicus

ARTSBESKRIVELSE

UDSEENDE: Egernets pels på ryggen kan variere fra rødlig, rustrød til olivengrå, alle med et rødligt bånd centralt ned langs ryggen. Båndet er særligt tydeligt hos de grålige former. Bugen kan være fra hvid til lysegrå og adskilles mellem for- og bagben, fra ryggens mørkere farver, af en gråsort stribe. Halen er busket, men mindre end hos det hjemmehørende røde egern. Egernet har meget små hårtotter på ørerne, som vokser sig lange om vinteren. Halen har 2 eller 3, mere eller mindre tydelige, farvede længdebånd (kan være rød/sort/hvid, grå/sort/hvid eller grå/hvid). Arten kan forekomme i en helt sort variant.

LEVESTED: Egernet er mest aktiv i skumringstiden. Den trives i både løvfældende skov, levende hegn, nåleskov og blandet skov. Den placerer gerne sin rede i hule træer eller i jorden. Den kan overleve og overvintre i det danske klima.

FØDE: Den lever af frø fra nåletræer og bl.a. agern, bog, valnødder og ahorn. Dertil svampe, knopper, blomster, frugt og bark. Derudover kan den spise insekter, knogler, ådsler, fugleæg og -unger.

Forvekslingsmuligheder

Det amerikanske rødegern kan forveksles med det røde egern og det grå egern. Den kan bl.a. kendes på en meget tydelig lys ring om øjnene, meget mindre totter på ørene, en sort aflang markering langs siden og på halens 2- eller 3-farvede, mere eller mindre tydelige, længdebånd.

Interessant fakta:

Det amerikanske rødegern graver forråd af nødder og agern ned i jorden for at undgå konkurrenter. Når den vender tilbage om vinteren og foråret, bruger den sin lugtesans til at finde frem til de mange forråd.

Noter

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C
www.mst.dk